

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

УЛСЫН МАЛ ЭМНЭЛЭГ, АРИУН ЦЭВРИЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИЙН 2021
ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН
АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: АХГ-2022/345/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, тэргүүлэх
аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: С.Нацагдорж
Утас: 261628 Цахим хаяг: natsagdorj@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Л.Мөнхцацрал
Утас: 261628 Цахим хаяг: munkhtsatsrall@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Ажу мэргэн Аудит ХХК
Захирал Л.Насанбуян
Цахим хаяг: Ajumergenaudit.mon@gmail.com

Улаанбаатар хот
2022 он

Агуулга

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	7
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	9
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	14
3. АУДИТЫН ТАЙЛАН	15
3.1 Ерөнхий зүйл	15
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	15
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	16
3.4 Материаллаг байдал	16
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	16
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	18
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	19
3.8 Аудитын гол асуудал	20
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	20
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	20
3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	21
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	21
4. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	21
4.1 Залруулсан алдаа.....	22
4.2 Төлбөрийн акт	22
4.3 Албан шаардлага.....	22
5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ	0

Товчилсон үгийн жагсаалт

АГАДҮТ	Ажил гүйлгээний анги дансны үлдэгдэл, тодруулга
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АХГ	Аудитын хоёрдугаар газар
НА	Нотлох ажил
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2022.02.25 № 07/427

танай _____-ны № _____-т

Аудитын санал дүгнэлт

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний байгууллагаас цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар залруулагдаагүй 974,444.2 мянган төгрөгийн зөрчил илэрч тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь дангаараа буюу эсвэл нийтээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг боловч өргөн тархаагүй, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйл 20.2.4, Захиргааны Ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1, Нийцсэн бөгөөд зохистой байх, Эрх ба үүрэг, Тохиолдсон байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,577,947,031.03	1,762,758,481.48
33	АВЛАГА	29,059,534.50	43,498,393.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	2,565,031.19	-
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	26,494,503.31	39,898,393.00
335	Бусад авлага	-	3,600,000.00
3351	Байгууллагаас авах авлага		3,600,000.00
34	УРЬДЧИЛГАА	-	7,200,000.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	-	7,200,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	2,548,887,496.53	1,712,060,088.48
351	Түүхий эд материал	2,456,299,870.98	1,652,078,617.78
35110	Тусгай зориулалттай материал	402,103,350.60	83,270,892.68
35130	Эм боох материал	2,054,196,520.38	1,568,807,725.10
354	Хангамжийн материал	91,927,625.55	59,321,470.70
35410	Бичиг хэргийн материал	1,463,600.00	2,121,900.00
35420	Аж ахуйн материал	15,193,465.90	4,685,091.90
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	9,078,022.00	3,852,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	5,629,040.00	3,889,274.86
35470	Бусад хангамжийн материал	60,563,497.65	44,773,203.94
35600	Мал амьтад	660,000.00	660,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,564,812,429.30	5,939,196,330.72
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	6,564,812,429.30	5,939,196,330.72
392	Биет хөрөнгө	6,094,687,222.61	5,475,069,123.99
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	3,650,937,463.95	3,650,937,463.95
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(146,441,587.44)	(288,103,221.60)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	349,436,539.00	349,436,539.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(300,091,125.86)	(318,267,999.14)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	207,621,529.17	178,223,019.17
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(106,220,815.59)	(98,040,663.50)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	811,995,919.61	784,689,576.40
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(556,947,469.73)	(599,745,922.05)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	5,954,122,397.32	5,943,094,000.65
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,769,725,627.82)	(4,127,153,668.89)
393	Биет бус хөрөнгө	470,125,206.69	464,127,206.73
39301	Програм хангамж	30,760,000.00	29,990,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,499,833.31)	(9,727,833.27)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	445,403,500.00	443,865,040.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,538,460.00)	-
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	9,142,759,460.33	7,701,954,812.20
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	1,086,033.01	27,943,500.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,086,033.01	27,943,500.00
413	Өглөг	1,086,033.01	27,943,500.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	351,473.00	-
4136	Бусад өглөг	734,560.01	27,943,500.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	734,560.01	27,943,500.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	9,141,673,427.32	7,674,011,312.20

51	Засгийн газрын хувь оролцоо	9,141,673,427.32	7,674,011,312.20
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	6,163,584,432.21	6,163,584,432.21
51101	Өмч: - төрийн	6,163,584,432.21	6,163,584,432.21
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,667,632,570.55	199,970,455.43
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	439,529,004.00	1,667,632,570.55
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,228,103,566.55	(1,467,662,115.12)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,310,456,424.56	1,310,456,424.56
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	9,142,759,460.33	7,701,954,812.20

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,656,094,863.67	3,177,489,203.29
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,275,292,329.03	1,565,340,239.92
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,275,292,329.03	1,565,340,239.92
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,275,292,329.03	1,565,340,239.92
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	298,777,124.00	412,024,605.80
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,976,515,205.03	1,153,315,634.12
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,380,802,534.64	1,612,148,963.37
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,590,107,300.00	992,976,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,590,107,300.00	992,976,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	790,695,234.64	619,172,163.37
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	458,336,567.00	514,508,450.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	332,358,667.64	104,663,713.37
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,427,991,297.12	4,644,147,398.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,427,991,297.12	4,644,147,398.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,052,421,329.88	4,598,287,035.70
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	724,064,581.15	640,288,707.20
210101	Үндсэн цалин	602,017,338.71	624,128,088.45
210105	Гэрээт ажлын хөлс	122,047,242.44	16,160,618.75
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	75,641,500.09	83,546,424.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,439,700.12	58,449,116.42
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,300,500.00	6,300,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,040,300.00	5,037,846.03
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,260,200.00	1,250,987.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,600,799.97	12,508,074.75
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	113,427,395.80	87,869,561.89
210301	Гэрэл, цахилгаан	87,787,000.00	60,740,953.89
210302	Түлш, халаалт	23,817,025.80	24,112,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,823,370.00	3,015,908.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	41,136,691.00	997,195,054.98
210401	Бичиг хэрэг	9,272,367.00	6,611,550.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,892,279.00	17,799,465.14
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,178,232.00	2,391,480.00
210404	Ном, хэвлэл	-	5,000,000.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,152,415.00	7,464,438.33
210408	Бараа материал акталсны зардал	641,398.00	957,928,121.51
2105	Нормативт зардал	734,411,747.80	1,328,818,998.83
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	734,395,367.80	1,323,971,998.83
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	16,380.00	4,847,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	153,781,537.00	115,153,550.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	49,498,640.00	467,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	261,997.00	6,727,600.00
210604	Урсгал засвар	104,020,900.00	107,958,450.00
2107	Томилолт, зочны зардал	26,097,700.00	26,817,700.00
210701	Гадаад албан томилолт		-
210702	Дотоод албан томилолт	26,097,700.00	26,817,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	480,379,553.51	628,628,388.40
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	458,860,356.73	586,337,917.96
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,476,000.00	2,924,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,405,412.00	2,395,620.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	835,100.00	793,152.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	14,330,248.78	33,775,360.44
210807	Газрын төлбөр	2,384,436.00	2,402,338.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	703,480,623.53	689,968,649.79
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	137,577,902.31	788,746.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	565,902,721.22	689,179,903.79
210904	Найдваргүй авлагын алдагдал		
211	ХҮҮ	-	-
212	ТАТААС	-	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	375,569,967.24	45,860,362.92
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	101,245,364.00	14,350,217.60
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	47,728,864.00	12,600,217.60
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	53,516,500.00	1,750,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	274,324,603.24	31,510,145.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	274,324,603.24	7,656,290.39
213305	Нэмэлт санхүүжилтийн төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	23,853,854.93
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	-
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,228,103,566.55	(1,466,658,195.33)
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	1,003,919.79
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	1,003,919.79
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,228,103,566.55	(1,467,662,115.12)

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	6,163,584,432.21	1,310,456,424.56	439,529,004.00	7,913,569,860.77
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	6,163,584,432.21	1,310,456,424.56	439,529,004.00	7,913,569,860.77
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	1,204,359,680.59	1,204,359,680.59
2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	6,163,584,432.21	1,310,456,424.56	1,643,888,684.59	9,117,929,541.36
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	6,163,584,432.21	1,310,456,424.56	1,643,888,684.59	9,117,929,541.36
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	23,743,885.96	23,743,885.96
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(1,467,662,115.12)	(1,467,662,115.12)
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	6,163,584,432.21	1,310,456,424.56	199,970,455.43	7,674,011,312.20

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,785,781,660.53	2,047,646,415.48
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	-	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	298,777,124.00	412,602,948.80
120	Нийтлэг татварын бус орлого	298,777,124.00	412,602,948.80
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	298,777,124.00	412,602,948.80
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	298,777,124.00	412,602,948.80
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	-
121	Хөрөнгийн орлого	-	-
122	Тусламжийн орлого	-	-
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	-	-
124	Зээлийн орлого	-	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,487,004,536.53	1,635,043,466.68
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,590,107,300.00	992,976,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,590,107,300.00	992,976,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	896,897,236.53	642,066,666.68
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	564,538,568.89	514,508,450.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	332,358,667.64	127,558,216.68
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,478,716,060.53	2,047,646,415.48
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,478,716,060.53	2,047,646,415.48
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,076,548,089.98	1,961,887,659.56
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	723,056,338.48	638,653,492.01
210101	Үндсэн цалин	435,149,142.20	411,622,905.88
210102	Нэмэгдэл	116,003,239.47	127,559,918.71
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	47,973,526.18	83,310,048.67
210105	Гэрээт ажлын хөлс	123,930,430.63	16,160,618.75
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	75,641,497.19	83,546,424.61
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,439,697.22	58,449,116.42
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,300,500.00	6,300,400.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,040,300.00	5,037,846.03
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,260,200.00	1,250,987.41
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,600,799.97	12,508,074.75
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	113,427,395.80	87,869,561.89
210301	Гэрэл, цахилгаан	87,787,000.00	60,740,953.89
210302	Түлш, халаалт	23,817,025.80	24,112,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,823,370.00	3,015,908.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	52,193,368.00	32,618,130.00
210401	Бичиг хэрэг	11,972,540.00	7,270,950.00
210402	Тээвэр, шатахуун	31,446,749.00	15,826,700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,378,232.00	2,391,480.00
210404	Ном, хэвлэл	-	5,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	7,395,847.00	2,129,000.00
2105	Нормативт зардал	149,534,170.00	116,971,352.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	145,499,790.00	113,424,352.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,034,380.00	3,547,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	166,860,637.00	117,553,400.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	47,234,640.00	7,200,500.00
210602	Тавилга	-	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	9,661,997.00	990,000.00
210604	Урсгал засвар	109,964,000.00	109,362,900.00
2107	Томилолт, зочны зардал	26,097,700.00	26,817,700.00
210701	Гадаад албан томилолт	-	-
210702	Дотоод албан томилолт	26,097,700.00	26,817,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	766,957,363.51	857,781,199.05
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	745,438,166.73	808,420,728.61
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,476,000.00	2,924,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,405,412.00	2,395,620.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	835,100.00	793,152.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	-
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	14,330,248.78	40,845,360.44
210807	Газрын төлбөр	2,384,436.00	2,402,338.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,779,620.00	76,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,779,620.00	76,400.00
211	ХҮҮ	-	-
212	ТАТААС	-	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	402,167,970.55	85,758,755.92
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	101,348,864.00	14,350,217.60
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	47,728,864.00	12,600,217.60
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	53,620,000.00	1,750,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	300,819,106.55	71,408,538.32
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг т/г	300,819,106.55	7,656,290.39
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	-	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг н/т	-	63,752,247.93
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>307,065,600.00</u>	
4	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (4)		
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	<u>307,065,600.00</u>	
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	<u>307,065,600.00</u>	
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	<u>307,065,600.00</u>	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	307,065,600.00	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(307,065,600.00)</u>	
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
14	Бусад эх үүсвэр	-	-
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	-	-
24	ГАДААД ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ТӨЛБӨР	-	-
25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал	-	-
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
1	Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			-
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,545,571,200.0	1,397,923,458.41	147,647,741.59
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,545,571,200.0	1,397,923,458.41	147,647,741.59
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,529,835,400.0	1,383,573,240.81	146,262,159.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	630,040,800.00	622,492,873.26	7,547,926.74
210101	Үндсэн цалин	435,521,400.00	411,622,905.88	23,898,494.12
210102	Нэмэгдэл	111,597,400.00	127,559,918.71	(15,962,518.71)
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	82,922,000.00	83,310,048.67	(388,048.67)
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	85,055,500.00	83,546,424.61	1,509,075.39
210201	Тэтгэврийн даатгал	59,853,900.00	58,449,116.42	1,404,783.58
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,300,400.00	6,300,400.00	-
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,040,300.00	5,037,846.03	2,453.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,260,100.00	1,250,987.41	9,112.59
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,600,800.00	12,508,074.75	92,725.25
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	82,145,700.00	81,180,061.89	965,638.11
210301	Гэрэл, цахилгаан	60,756,000.00	60,740,953.89	15,046.11
210302	Түлш, халаалт	17,423,200.00	17,423,200.00	-
210303	Цэвэр, бохир ус	3,966,500.00	3,015,908.00	950,592.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,185,900.00	16,139,230.00	46,670.00
210401	Бичиг хэрэг	1,788,700.00	1,785,750.00	2,950.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,643,700.00	10,643,000.00	700.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,392,300.00	2,391,480.00	820.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,361,200.00	1,319,000.00	42,200.00
2105	Нормативт зардал	9,850,900.00	9,839,352.00	11,548.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	6,300,300.00	6,292,352.00	7,948.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,550,600.00	3,547,000.00	3,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	234,433,000.00	107,934,200.00	126,498,800.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	107,024,500.00	7,200,500.00	99,824,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	992,600.00	990,000.00	2,600.00
210604	Урсгал засвар	126,415,900.00	99,743,700.00	26,672,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,419,000.00	1,812,000.00	1,607,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,419,000.00	1,812,000.00	1,607,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	468,198,400.00	460,552,699.05	7,645,700.95

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	418,420,000.00	411,192,228.61	7,227,771.39
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	2,926,000.00	2,924,000.00	2,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,475,000.00	2,395,620.00	79,380.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	852,800.00	793,152.00	59,648.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	113,800.00	-	113,800.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	41,008,000.00	40,845,360.44	162,639.56
210807	Газрын төлбөр	2,402,800.00	2,402,338.00	462.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	506,200.00	76,400.00	429,800.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	506,200.00	76,400.00	429,800.00
211	ХҮҮ	-	-	-
212	ТАТААС	-	-	-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	15,735,800.00	22,006,507.99	6,270,707.99
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	15,735,800.00	14,350,217.60	1,385,582.40
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	12,607,400.00	12,600,217.60	7,182.40
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,128,400.00	1,750,000.00	1,378,400.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	-	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	-	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	-	-
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,545,571,200.0	1,397,923,458.41	147,647,741.59
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,545,571,200.0	1,397,923,458.41	147,647,741.59
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого /үндсэн/	552,594,400.00	412,602,948.80	139,991,451.20
122005	Төсвөөс санхүүжих	992,976,800.00	985,320,509.61	7,656,290.39
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	-	-
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	-	-	-
14	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР	-	-	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-	-
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ			
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	54	52	2
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	51	49	2
620003	Үйлчлэх ажилтан	2	2	0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		642,066,666.68
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		642,066,666.68
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		578,314,418.75
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		16,160,618.75
210101	Үндсэн цалин		-
210105	Гэрээт ажлын хөлс		16,160,618.75
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		-
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		6,689,500.00
210301	Гэрэл, цахилгаан		-
210302	Түлш, халаалт		6,689,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		16,478,900.00
210401	Бичиг хэрэг		5,485,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун		5,183,700.00
210404	Ном, хэвлэл		5,000,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		810,000.00
2105	Нормативт зардал		107,132,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл		107,132,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		9,619,200.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		-
210602	Тавилга		-
210604	Урсгал засвар		9,619,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал		25,005,700.00
210702	Дотоод албан томилолт		25,005,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		397,228,500.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		397,228,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		-
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		-
211	ХҮҮ		-
212	ТАТААС		-
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		-
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		-
213303	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг		63,752,247.93
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		-
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ		-
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		642,066,666.68
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		642,066,666.68
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		514,508,450.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		127,558,216.68
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)		-

3. АУДИТЫН ТАЙЛАН

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд дотоод хяналтыг сайжруулах, хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтад бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулахтай холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 1 дүгээр сарын 15-наас 2022 оны 2 дугаар сарын 18-ны хооронд Ажу мэргэн аудит ХХК-ийн гүйцэтгэх захирал Л.Насанбуян, аудитор Д.Наранчимэг, туслах аудитор Д.Шандбаяр нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг менежер Л.Долгорсүрэн хэрэгжүүлсэн.

Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ны өдрийн 16 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн үйл ажиллагааны үндсэн зорилго нь Мал амьтны эрүүл мэндийн тухай хууль болон малын эрүүл мэндийн талаар төрөөс баримтлах бодлого чиглэлийг хэрэгжүүлэх, улсын хэмжээнд мал амьтны гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүн болон хашаа байр, тэжээл, ус, хөрс, ургамалд ариун цэвэр эрүүл ахуйн үзлэг, шинжилгээ хийж дүгнэлт гаргах, баталгаажуулан гэрчилгээ олгох, орон нутгийн мал эмнэлгийн шинжилгээний байгууллагуудыг арга зүйн удирдлагаар хангахад оршино.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- ЗГ-ын 2021 оны 43 дугаар тогтоол “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай”
- ЗГ-ын 2021 оны 124 дүгээр тогтоол “Босго үнэ шинэчлэн батлах тухай”;
- Сангийн сайдын 2021 оны 190 дугаар тушаалаар “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Хүнс хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын газар нь Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийж, бүтэц зохион байгуулалтыг сайжруулах, үйл ажиллагааны бэлэн байдлыг хангах, санхүү, худалдан авах ажиллагааны чиглэлээр зөвлөмж өгсөн байна.

Дотоод аудитаас өгсөн зөвлөмж, зөвлөмжийн дагуу хийсэн ажлын тайлангаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудиторроос шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Мөн төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасны дагуу бүрэлдэхүүн хэсгээр иж бүрэн бэлтгэж ирүүлсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “өндөр” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 0.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 3,560,587.8 мянган төгрөгөөс 0.5 хувиар буюу 17,802.9 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 60 хувь буюу 10,681.7 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшинг тооцох суурь үзүүлэлт, эрсдэлийн үнэлгээ өөрчлөгдөөгүй тул материаллаг байдлын түвшинг 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 4,616,203.9 мянган төгрөгөөс 0.5 хувиар буюу 23,081.0 мянган төгрөгөөр тогтоолоо.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 1,440,804.6 мянган төгрөгөөр буюу 18.7 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь авлага, урьдчилж гарсан зардал, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өглөг, хуримтлагдсан үр дүнгийн дансдууд байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	29,059.5	43,498.4	14,438.9
Урьдчилж төлсөн зардал		7,200.0	7,200.0
Бараа материал	2,548,887.5	1,712,060.1	(836,827.4)
Үндсэн хөрөнгө	6,564,812.4	5,939,196.3	(625,616.1)
Нийт хөрөнгө	9,142,759.4	7,701,954.8	(1,440,804.6)
Өр төлбөр	1,086.0	27,943.5	26,857.5
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	9,141,673.4	7,674,011.3	(1,467,662.1)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	9,142,759.4	7,701,954.8	(1,440,804.6)

Авлага дансны үлдэгдэл 43,498.4 мянган төгрөг болж, 14,438.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь Элемэнт ХХК-аас авах түрээсийн төлбөрийн авлага 3,600.0 мянга, нэмэлт санхүүжилтийн данснаас төвлөрүүлсэн 39,898.4 мянган төгрөгийн авлага үүссэнээс шалтгаалжээ.

Урьдчилж гарсан зардал дансанд Дата ланд технологи ХХК-д шилжүүлсэн 2022 оны Open.gov.mn төсвийн программын хөгжүүлэлтийн зардал 7,200.0 мянган төгрөгийг бүртгэсэн байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 1,712,060.1 мянган төгрөг болж 836,827.4 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Тайлант хугацаанд 1,537,817.3 мянган төгрөгийн бараа материалын худалдан авалт хийснээс мал эмнэлгийн ерөнхий газраас шалгаруулсан тендерээр 1,073,514.9 мянган төгрөгийн бараа материал нийлүүлж, 449,069.4 мянган төгрөгийн худалдан авалтыг байгууллага дээрээ зохион байгуулж, хандиваар 15,233.0 мянган төгрөгийн бараа материал хүлээн авсан байна.

Тайлант хугацаанд 2,374,644.6 мянган төгрөгийн бараа материалын зардлаас 1,203,737.8 мянган төгрөгийн оношлуурыг зарцуулж, аймаг орон нутгийн мал эмнэлгийн газруудад 212,978.7 мянган төгрөгийн бараа материалыг шилжүүлж, өмнөх онуудад зарцуулсан 957,928.1 мянган төгрөгийн бараа материалыг тайлант онд данс бүртгэлээс хассан байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 5,939,196.3 мянган төгрөг болж 625,616.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь мал эмнэлгийн ерөнхий газрын худалдан авалтаар 64,567.7 мянган төгрөгийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн багаж тоног төхөөрөмжөөр нэмэгдэж, Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2020 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн 706 дугаар тогтоолын дагуу ашиглалтын хугацаа дууссан, элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 134,609.4 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталснаар буурсан байна.

Богино хугацаат өр төлбөр дансны үлдэгдэл 27,943.5 мянган төгрөг болж 26,857.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь гуравдугаар зэрэглэлийн лабораторийн барилгын гал гарсан хэсгийг сэргээн засварлах ажлын гүйцэтгэлтэй холбоотой өглөг үүссэн байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 7,674,011.3 мянган төгрөг болж 1,467,662.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант оны үр дүнгээс шалтгаалжээ.

2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 1,478,605.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь өөрийн үйл ажиллагааны орлого ковид-19 цар тахалтай холбоотой махны экспорт буурч шинжилгээний тоо багассантай холбоотойгоор төлөвлөснөөс 139,991.4

мянган төгрөгөөр дутуу, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого өмнөх оноос 823,199.6 мянган төгрөгөөр буурсан зэргээс шалтгаалсан байна .

Нийт зардал өмнөх оноос 1,216,156.1 мянган төгрөг буюу 33.8 хувиар өссөн нь өмнөх онуудад зарцуулсан 957,928.1 мянган төгрөгийн бараа материал, эм бэлдмэл, оношлуурыг тайлант хугацаанд данс бүртгэлээс хассан, малын гоц халдварт өвчний тандалт судалгаатай холбоотой эм бэлдмэл, эмнэлэгийн хэрэгслийн зардал 514,048.7 мянга, гуравдугаар зэрэглэлийн лабораторийн барилгын гал гарсан хэсгийг сэргээн засахтай холбоотой бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээнд 90,689.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан зэргээс шалтгаалсан байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,966,099.4 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслийг 218,128.7 мянган төгрөгөөр бууруулж, өмнөх оны төсвийн сууриар 1,747,970.7 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх мал аж ахуйг хөгжүүлэх хөтөлбөрийн 7 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,747,970.7 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 1,569,376.3 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 178,594.4 мянган төгрөгийг, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоор санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Төсвийн тодотголоор 1,574,271.2 мянган төгрөг болгон бууруулж, улсын төсвийн санхүүжилтийг 1,021,676.8 мянган төгрөг болгон бууруулж, үндсэн үйл ажиллагаанаас орох орлогыг 552,594.4 мянган төгрөг болгон нэмэгдүүлж баталсан байна.

Энэ нь улс орны эдийн засгийн нөхцөл байдалтай уялдуулан байгууллагын үйл ажиллагааны орлого, үр ашгийг нэмэгдүүлэх, цалин хөлснөөс бусад тэвчиж болох зардал болон байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, бараа материал, эд хогшил, урсгал засварын зардал, тоног төхөөрөмжийг шинэчлэхтэй холбогдох төсвийг 10-15 хувиар бууруулж баталсантай холбоотой байна.

Мөн 2021 оны 12 сарын төсвийн хуваарийн өөрчлөлтөөр ХХААХҮЯ-наас мэдээлэл технологийн зардалд Open.gov.mn төсвийн программын 2022 оны хөгжүүлэлтийн зардал болох 7,200.0 мянган төгрөгийг нэмж, тэтгэвэрт гарахад олгодог тэтгэмж урамшууллын зардлаас хэмнэгдсэн 29,500.0 мянган төгрөг, гэрэл цахилгааны зардлаас хэмнэгдсэн 6,400.0 мянган төгрөгийг Мал эмнэлгийн ерөнхий газарт шилжүүлэн хуваарилсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 992,976.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 412,602.9 мянган төгрөг, нийт 1,405,579.7 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 1,397,923.4 мянган төгрөгийг зарцуулж, 7,656.3 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг 147,647.7 мянган төгрөг буюу 9.6 хувиар хэмнэсэн нь үндсэн үйл ажиллагааны хөтөлбөр арга хэмжээ 146,051.0 мянга, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал хөтөлбөрийн арга хэмжээ 1,385.6 мянга, малын гоц халдварт өвчнөөс

урьдчилан сэргийлэх хөтөлбөрийн арга хэмжээ 6.7 мянга, малын архаг халдварт өвчнөөс сэргийлэх хөтөлбөрийн арга хэмжээг 2.2 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт-2 Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөг/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээний		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
	Код	Нэр				
1	80801	Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	1,151,948.5	1,005,897.4	146,051.0	87.3
2	80103	Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээ				
3	80219	Харуул амгаалалтын зардал	5,000.0	5,000.0	00	100.0
4	80227	Лабораторын итгэмжлэл	7,152.2	6,950.0	202,2	97.2
5	80802	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал	15,735.8	14,350.2	1,385.6	91.2
6	82506	Малын гоц халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	325,372.5	325,365.8	6.7	100.0
7	82507	Малын архаг халдварт өвчнөөс сэргийлэх	40,362.2	40,360.1	2.2	100.0
		Дүн	1,545,571.2	1,397,923.5	147,647.7	90.5

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 127,558.2 мянга, дээд шатны төсвийн захирагчаас 514,508.4 мянган төгрөг, нийт 642,066.7 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Үүнээс цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшуулал зардалд 16,160.6 мянга, байр ашиглалтын зардалд 6,689.5 мянга, хангамж бараа материалын зардалд 16,478.9 мянга, нормативт зардалд 107,132.0 мянга, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 9,619.2 мянга, томилолтын зардалд 25,005.7 мянга, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардалд 397,228.5 мянган төгрөг зарцуулж, 63,752.3 мянган төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлжээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лаборатори нь үндсэн 50, гэрээт 2 ажилтантай, захиргаа, санхүү, хангалтын алба, гоц халдварт өвчний оношилгоо, тандалтын алба, хүнсний аюулгүй байдал, байгаль орчноос шалтгаалах өвчний оношилгоо, тандалтын алба гэсэн албадуудаас бүрддэг.

Тайлант онд мал, амьтны гоц халдварт өвчний оношилгоог түргэн шуурхай найдвартай гаргах, гоц халдварт, архаг халдварт өвчний тандалт, вакцины дараах хяналт тандалтын

шинжилгээ хийх, онош баталгаажуулах үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан тусгагдсан 4 зорилтын хүрээнд 40 арга хэмжээний хэрэгжилт 87.1 хувь, хөтөлбөр арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөж зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 90.4 хувийн биелэлттэй байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Байгууллагын удирдлага дотоод хяналтын системийг оновчтой бүрдүүлж ажиллаагүйгээс бараа материалын худалдан авалт, зарцуулалт, үлдэгдэлд бүртгэлээр тавих хяналт суларч, өмнөх онуудад зарцуулсан бараа материалын үлдэгдлийг зардалд тусгаж, тайлант хугацааны үр дүнг бууруулсан. Төрийн албан хаагчийг үндэслэлгүйгээр ажлаас халж, тэдний ажиллаагүй хугацааны цалин, хөдөлмөрийн хөлсийг нөхөн олгож төсвийн хөрөнгийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй асуудал давтан гарч байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансанд 159 мэдээлэл байршуулахаас 111 мэдээллийг хуулийн хугацаанд байршуулж, 35 мэдээллийг хуулийн хугацаа хоцроож мэдээлсэн, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш орлогын 10, зарлагын 1 удаагийн 9,258.9 мянган төгрөгийн мэдээлэл, дараа жилийн төсвийн төсөл, худалдан авах ажиллагааны тайланг байршуулаагүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1-д “Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална” 4.1.1 “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх” 4.1.2-д “мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх” 4.1.3-д “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх” гэсэн заалттай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хариуцлага тооцох албан шаардлага хүргүүлэх

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Засгийн газрын 43 дугаар тогтоолыг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал, тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн тэтгэмжийн зардлаас бусад төсөвт зардлыг 16,9 хувиар хэмнэсэн байна.

Тайлант онд хийсэн худалдан авах үйл ажиллагаанд “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль” түүнтэй нийцүүлж гарсан журмын хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй байдал аудитаар илрээгүй боловч өмнөх жилийн худалдан авах ажиллагаатай холбогдсон зөрчлийн асуудал Авлигатай тэмцэх газар шалгагдаж байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Завсрын аудитаар нийт 28,368.5 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илрүүлэн залруулах бичилт хийж, өмнөх аудитаар өгөгдсөн албан шаардлагыг биелүүлж ажиллах, эргэлтийн хөрөнгийн тооллогын үр дүнг санхүүгийн тайланд үнэн зөв тайлагнах зөвлөмж өгсөн. Өгсөн зөвлөмжийг жилийн эцсийн аудитаар дахин хянахад 82 хувийн биелэлттэй байна.

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар тогтоосон 734.5 мянган төгрөгийн төлбөрийн актны биелэлт 100 хувь, шилэн дансны цахим хуудсанд 130 мэдээг хугацаа хоцроож, 26 мэдээг байршуулаагүй зөрчилд өгсөн албан шаардлагын хэрэгжилт 92.0 хувь, Шүүхийн шийдвэрээр үндэслэлгүй ажлаас халагдсан ажилтанд олгосон 7,257,2 мянган төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэх албан шаардлагын хэрэгжилт хэрэгжээгүй, 3,505.0 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмжийн хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт 3 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт /мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт	1	734.5	1	734.5	0	0	100
Албан шаардлага	2	7,257.2	2	-	1	7,257.2	50
Зөвлөмж	2	3,505.0	2	3,505.0	0	0	100
Нийт дүн	5	11,496.7	5	4,239.5	1	7,257.2	-

Өмнөх аудитаар үндэслэлгүй ажлаас халагдсан ажилтанд олгосон 7,257,2 мянган төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэх албан шаардлага хэрэгжээгүй, тайлант онд зөрчлийг давтан гаргаж төрийн албан хаагчийг үндэслэлгүй ажлаас халсан нөхөн олговорт 9,258.9 мянган төгрөг олгосон байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Био-аюулгүйн гуравдугаар зэрэглэлийн лабораторийн агааржуулалтын шугам хоолой, тоног төхөөрөмж, барилгын гадна дотор сендвич галд өртсөнөөс 100 орчим сая төгрөгийн шууд хохирол гарсан байна. Одоогоор галын осол гэмтлийн шалтгаан, дүгнэлт мэргэжлийн байгууллагаас албан ёсоор гараагүй байна.

Байгууллагын зүгээс техникийн хэсгийг ажиллуулж унтраах үйлдэл хийхдээ техникийн ноцтой алдаа гаргаснаас галын осол гарах нөхцөл шалтгаан үүссэн байж болзошгүй гэж үзэж байгаа тул мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн хохирлын асуудлыг хэрхэн шийдсэн эсэхийг дараагийн аудитоор авч үзнэ.

4. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,066,633.0 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 92,188.8 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 7,257.2 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 967,187.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлсэн.

Залруулагдаагүй алдаа, зөрчлийн дүн 974,444.2 мянган төгрөг нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшин 17,802.9 мянган төгрөгөөс хэтэрсэн тул Хязгаарлалттай дүгнэлт өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

- Авлага дансны эхний үлдэгдлийг 26,494.5 мянган төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн
- Бараа материалын дансны эхний үлдэгдлийг 2,750.6 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан
- Дээрхи 2 тайлагналтай холбоотой хуримтлагдсан үр дүнгийн эхний үлдэгдлийг 23,743.9 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан
- Хөрөнгийн түрээсийн орлогыг 3,600.0 мянган төгрөгөөр орлого үр дүнгийн тайланд дутуу тайлагнасан
- Тайлант хугацааны бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлыг 27,943.5 мянган төгрөгөөр орлого үр дүнгийн тайланд дутуу тайлагнасан.
- Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг төвлөрүүлэх шилжүүлэг 7,656.3 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан.

4.2 Төлбөрийн акт

Өмнөх оны аудитын тайлангаар шүүхийн шийдвэрээр үндэслэлгүйгээр ажлаас халагдсан ажилтанд олгосон 7,257.2 мянган төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэх, алдаа, зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгснийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлж, төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоох.

4.3 Албан шаардлага

1. Хан-Уул дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн шийдвэрээр үндэслэлгүйгээр ажлаас халагдсан ажилтанд ажилгүй байсан хугацааны нөхөн олговорт 9,258.9 мянган төгрөг шилжүүлсэн. Энэ нь Захиргааны Ерөнхий хуулийн 103.1 "Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5-д заасны дагуу гэм буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлнэ.", 103.2 "Энэ хуулийн 103.1-д заасан гэм буруутай албан тушаалтнаар хохирлыг төлүүлэх үүргийг тухайн захиргааны байгууллагын дээд шатны байгууллагын дотоод аудитын нэгж хариуцна." гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрд учруулсан хохирлыг уг шийдвэрийг гаргасан буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэх, албан шаардлагыг хүргүүлэх.

2. Байгууллагын удирдлага дотоод хяналтыг хэрэгжүүлээгүйгээс бараа материалын худалдан авалт, зарцуулалт, үлдэгдэлд бүртгэлээр тавих хяналт суларч, өмнөх онуудад зарцуулсан бараа материалын үлдэгдэл 957,928.1 мянган төгрөгийг зардалд тусгаж, тайлант хугацааны үр дүнг бууруулсан. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 70-р зүйлийн 2-т "Эд хөрөнгийн дотоодын тооллогыг төрийн өмчит хуулийн этгээдийн захиргаа эрхлэн дор дурдсан хугацаанд явуулж улирал, жилийн тайлан тэнцэлд тусгаж тайлагнана": түүхий эд, материал, түлш, сэлбэг хэрэгсэл, бэлэн бүтээгдэхүүн, бараа, сав, баглаа боодлын тооллогыг жилд 2 удаа /6 дугаар сарын 1, 12 дугаар сарын 1-нээс/ гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хөрөнгийн худалдан авалт, зарцуулалт, үлдэгдэлд бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулах, алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлагыг хүргүүлэх Дээрх төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилтийг 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ны дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

/Мянган төгрөгөөр/

№	Байгууллагын нэр	Аудитын код	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Аудитын байгууллагын тогтоосон акт, албан шаардлага, өгсөн зөвлөмж, залруулгын товч утга	Нийт алдаа зөрчил		Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
					Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн асуудлаар														
1	УМЭАЦТЛ	АХГ-2022/345/Н А-СТА-ТШЗ	Авллага дансны эхний үлдэгдлийг 26,494.5 мянган төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн	Авллага дансны эхний үлдэгдэлийг залруулсан	1	26,494.5	1	26,494.5						
2	УМЭАЦТЛ	АХГ-2022/345/Н А-СТА-ТШЗ	Бараа материалын дансны эхний үлдэгдлийг 2,750.6 мянган төгрөгөөр дутуу тайлагнасан	Бараа материалын дансны эхний үлдэгдлийг залруулсан	1	2,750.6	1	2,750.6						
3	УМЭАЦТЛ	АХГ-2022/345/Н А-СТА-ТШЗ	Хуримтлагдсан үр дүнгийн эхний үлдэгдлийг 23,743.9 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан	Хуримтлагдсан үр дүнгийн эхний үлдэгдлийг залруулсан	1	23,743.9	1	23,743.9						
4	УМЭАЦТЛ	АХГ-2022/345/Н А-СТА-ТШЗ	Хөрөнгийн түрээсийн орлогыг 3,600.0 мянган төгрөгөөр орлого үр дүнгийн тайланд дутуу тайлагнасан	Хөрөнгийн түрээсийн орлогыг залруулсан	1	3,600.0	1	3,600.0						
5	УМЭАЦТЛ	АХГ-2022/345/Н А-СТА-ТШЗ	Тайлант хугацааны бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлыг 27,943.5 мянган төгрөгөөр орлого үр дүнгийн тайланд дутуу тайлагнасан.	Тайлант хугацааны бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлыг залруулсан	1	27,943.5	1	27,943.5						
6	УМЭАЦТЛ	АХГ-2022/345/Н А-СТА-ТШЗ	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг төвлөрүүлэх шилжүүлэг 7,656.3 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан.	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг төвлөрүүлэх шилжүүлгээр залруулсан	1	7,656.3	1	7,656.3						
7	УМЭАЦТЛ	АХГ-2022/345/Н А-СТА-ТШЗ	Өмнөх оны аудитын тайлангаар шүүхийн шийдвэрээр ажилтанд олгосон 7,257.2 мянган төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэх, алдаа, зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгснийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.	Буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлж, төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.	1	7,257.2			1	7,257.2				

Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

8	УМЭАЦТЛ	АХГ-2022/345/Н А-СТА-ТШЗ	Хан-Уул дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгчийн шийдвэрээр үндэслэлгүйгээр ажлаас халагдсан ажилтанд ажилгүй байсан хугацааны нөхөн олговорт 9,258.9 мянган төгрөг шилжүүлсэн.	Төрд учруулсан хохирлыг уг шийдвэрийг гаргасан буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэх, албан шаардлагыг хүргүүлсэн	1	9,258.9					1	9,258.9		
9	УМЭАЦТЛ	АХГ-2022/345/Н А-СТА-ТШЗ	Байгууллагын удирдлага дотоод хяналтыг оновчтой хэрэгжүүлээгүйгээс бараа материалын худалдан авалт, зарцуулалт, үлдэгдэлд бүртгэлээр тавих хяналт суларч, өмнөх онуудад зарцуулан бараа материалын үлдэгдэл 957,928.1 мянган төгрөгийг зардалд тусгаж, тайлант хугацааны үр дүнг бууруулсан.	НББ-ийн тухай хууль, ТБОНӨ-ийн тухай хуулийн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллах, тооллогын үр дүнг санхүүгийн тайлан тэнцэлд тусгаж байх, хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалтад бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулж ажиллах	1	957,928.1					1	957,928.1		
ДҮН					10	1,066,633.0	6	92,188.8	1	7,257.2	2	967,187.0		
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн асуудал														
1	УМЭАЦТЛ	АХГ-2022/345/Н А-СТА-ТШЗ	Шилэн дансанд 35 мэдээллийг хуулийн хугацаа хоцроож мэдээлсэн, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш орлого, зарлагын 11 удаагийн 358,998.0 мянган төгрөгийн мэдээлэл, дараа жилийн төсвийн төсөл, худалдан авах ажиллагааны тайланг байршуулаагүй .	Өмнө жилийн аудитаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй тул хариуцлага тооцох албан шаардлага өгсөн.	1	9,258.9					1	9,258.9		
ДҮН					1	9,258.9					1	9,258.9		
НИЙТ ДҮН					11	1,075,891.9	6	92,188.8	1	7,257.2	3	976,445.9		

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 34/АДИС 0458
АХГ-2022/345/НА-СА-ТМЗ

Улаанбаатар хот

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Өмнөх оны аудитаар шүүхийн шийдвэрээр ажилтанд олгосон 7,257,208.00 төгрөгийг буруутай шийдвэр гаргасан албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэх, алдаа, зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгснийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Захиргааны Ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1 "Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5 гэм буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлнэ", 103.2 "Энэ хуулийн 103.1 Гэм буруутай албан тушаалтнаар хохирлыг төлүүлэх үүргийг тухайн захиргааны байгууллагын дээд шатны байгууллагын дотоод аудитын нэгж хариуцна" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3-д заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Шүүхийн шийдвэрээр ажилтанд олгосон нөхөн олговор 7,257,208 /долоон сая хоёр зуун тавин долоон мянга хоёр зуун найман/ төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлж, Үндэсний аудитын газрын Төрийн сан банканд дахь Аудитын шалгалтын орлогын 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны Хяналт-шинжилгээ үнэлгээ дотоод аудитын газрын дарга Б.Алтансүхт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АЖУ МЭРГЭН АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Л.НАСАНБУЯН

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264250

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\AK\2022\0225 Auditin 4 Gazar-40.Docx

0001090141

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25

№ 219/20150458

Улаанбаатар хот

АХГ-2022/345/НА-ОА-ТМЗ

Сахилгын хариуцлага тооцуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8.9.1-д заасны дагуу Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангуулахаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжүүлээгүй, тайлант хугацаанд байгууллагын шилэн дансны цахим хуудаст 35 мэдээллийг хуулийн хугацаа хоцроож мэдээлсэн, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш орлого, зарлагын 11 удаагийн 358,998,000.00 төгрөгийн ажил, гүйлгээний мэдээлэл, дараа жилийн төсвийн төсөл, худалдан авах ажиллагааны тайланг байршуулаагүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 "Энэ хуулийг хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална", 4.1.1 "мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх", 4.1.2 "мэдээлэл ойлгомжтой, ач холбогдолтой байх", 4.1.3 "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.3 "Энэ хуулийн 42.1, 42.2-т заасан үндэслэл бүрдсэн тохиолдолд төрийн аудитын байгууллага тухайн албан хаагчид холбогдох сахилгын шийтгэл ногдуулах талаар эрх бүхий албан тушаалтанд албан шаардлага өгөх ба эрх бүхий албан тушаалтан ямар шийдвэр гаргасан талаараа албан шаардлагад заасан хугацаанд төрийн аудитын байгууллагад хариу мэдэгдэнэ" гэсэн заалтыг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Зөрчил гаргасан буруутай албан тушаалтанд хуульд заасны дагуу сахилгын шийтгэл оногдуулж, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн захирлын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Т.Тунгалагт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АЖУ МЭРГЭН АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Л.НАСАНБУЯН

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 217/АО150458

Улаанбаатар хот

АХГ-2022/345/НА-СТА-ТШЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8.9.1-д заасны дагуу Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Байгууллагын удирдлага дотоод хяналтыг хэрэгжүүлээгүйгээс бараа материалын худалдан авалт, зарцуулалт, үлдэгдэлд бүртгэлээр тавих хяналт суларч, өмнөх онуудад зарцуулсан бараа материалын үлдэгдэл 957,928,121.00 мянган төгрөгийг зардалд тусгаж, тайлант хугацааны үр дүнг бууруулсан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 70 дугаар зүйлийн 70.2 "Эд хөрөнгийн дотоодын тооллогыг төрийн өмчит хуулийн этгээдийн захиргаа эрхлэн дор дурдсан хугацаанд явуулж улирал, жилийн тайлан тэнцэлд тусгаж тайлагнана": түүхий эд, материал, түлш, сэлбэг хэрэгсэл, бэлэн бүтээгдэхүүн, бараа, сав, баглаа боодлын тооллогыг жилд 2 удаа"-д заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Хөрөнгийн худалдан авалт, зарцуулалт, үлдэгдэлд бүртгэлээр тавих хяналтыг сайжруулж, алдаа зөрчлийг арилгаж, биелэлтийг 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Т.Тунгалаг нягтлан бодогч Б.Золзаяа нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АЖУ МЭРГЭН АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Л.НАСАНБУЯН

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264230

99019120596

\\p101020\audit\shereg\Alban Shaardlaga\2022\0225 Auditin 2 Газар-231.Docx

0010800725

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25

№ 218/2015 0458

Улаанбаатар хот

АХГ-2022/345/НА-СТА-ТМЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд болон Төсвийн тухай хуулийн 8.9.1-д заасны дагуу Улсын мал эмнэлэг, ариун цэврийн төв лабораторийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Хан-Уул дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шийдвэрээр ажлаас үндэслэлгүйгээр халагдсан ажилтанд ажилгүй байсан хугацааны нөхөн олговорт 9,258,950.00 төгрөгийг байгууллагаас олгосон байна.

Энэ нь Захиргааны Ерөнхий хуулийн 103 дугаар зүйлийн 103.1 "Иргэн, хуулийн этгээдийн хохирлыг барагдуулсны улмаас өөрт учирсан хохирлыг захиргааны байгууллага Иргэний хуулийн 498.5-д заасны дагуу гэм буруутай албан тушаалтнаар буцааж төлүүлнэ", 103.2 "Энэ хуулийн 103.1-д "Гэм буруутай албан тушаалтнаар хохирлыг төлүүлэх үүргийг тухайн захиргааны байгууллагын дээд шатны байгууллагын дотоод аудитын нэгж хариуцна" гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-т заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Шүүхийн шийдвэрээр ажилтанд олгосон 9,258,950.00 /Есөн сая хоёр зуун тавин найман мянга есөн зуун тавин/ төгрөгийг буруутай албан тушаалтнаар нөхөн төлүүлэх арга хэмжээ авч, алдаа, зөрчлийг арилган, биелэлтийг 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны Хяналт-шинжилгээ үнэлгээ, дотоод аудитын газрын дарга Б.Алтансүхт даалгав

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
АЖУ МЭРГЭН АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ
С.НАЦАГДОРЖ
Л.НАСАНБУЯН

1006109
9019120396

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

\\10.10.20\Bichig_Kherag\Alban_Shaardloga\2022\0225 Auditin 2 Газар-232.Docx

0010800748

ТЭМДЭГЛЭЛ

A series of horizontal dotted lines for writing the summary.

ТЭМДЭГЛЭЛ

A series of horizontal dotted lines for writing the conclusion.